

Rok akademicki:

2014/15

Jednostka prowadząca:

Wydział Filozoficzny

Kierunek:

Filozofia

Poziom:

studia pierwszego stopnia (licencjackie), stacjonarne

Nazwa przedmiotu:

Filozofia przyrody z elementami przyrodoznawstwa

Język:

PL

Typ przedmiotu:**Przedmiot obieralny:**

nie

Rok studiów, semestr:

rok I, semestr letni

Wymiar:

wykład: 30 godz.

Punkty ECTS:

wykład: 3

Forma zaliczenia:

wykład: egzamin

Prowadzący:

wykład: ks. dr hab. Wojciech Grygiel FSSP;

Koordinator sylabusu:

ks. dr hab. Wojciech Grygiel FSSP

Sylabus dostępny w ramach:

- [Filozofia przyrody z elementami przyrodoznawstwa](#) [na kierunku:] [Filozofia](#) (F), studia pierwszego stopnia (licencjackie), stacjonarne, I rok, semestr letni
 - [prowadzący wykład:30h/e/3ECTS]: ks. dr hab. Wojciech Grygiel FSSP;

Wymagania wstępne:

Wykład z filozofii przyrody z elementami przyrodoznawstwa jest obowiązkowym wykładem kursorycznym dla studentów pierwszego roku licencjackich studiów na kierunku filozofia. Nie stawia się żadnych wstępnych wymagań dla słuchaczy przedmiotu.

Cele:

Celem prezentowanego wykładu jest zapoznanie studenta ze specyfiką filozoficznej refleksji nad przyrodą ze szczególnym wyakcentowaniem problemów filozoficznych, jakie generowane są w kontekście nauki.

Podjęcie nie zakłada apriorycznego systemu, z poziomu którego rezultaty nauk należałoby oceniać, ale tropi historię pojęć i problemów od czasów antycznej Grecji do współczesności zwracając uwagę na ich transformację, gdy wchodzi do bazy pojęciowej teorii współczesnej nauki.

Treści kształcenia:

T_1. Zagadnienia wstępne: przedmiot i metoda filozofii przyrody, koncepcje filozofii przyrody, filozofia w kontekście nauk, racjonalność przyrody, modele racjonalności.

T_2. Antyczne koncepcje czasu i przestrzeni: Platon, Arystoteles, św. Augustyn.

T_3. Zasady dynamiki: Arystoteles, Newton. Zmiana obrazu świata, filozofia mechanicyzmu.

T_4. Względność ruchu: transformacja Galileusza i Lorentza, filozoficzne aspekty pojęcia czasoprzestrzeni.

T_5. Termodynamika, zagadnienie strzałki czasu (termodynamiczna i inne).

T_6. Od antycznego do współczesnego pojęcia materii, filozoficzne aspekty zagadnienia symetrii oraz unifikacji.

T_7. Obraz świata w mechanice kwantowej. Paradoks kota Schroedingera. Problem mierzalności i realności świata kwantowego.

T_8. Zagadnienie determinizmu i indeterminizmu w przyrodzie. Struktury dyssypatywne: z chaosu ku porządkowi.

T_9. Ogólna teoria względności. Obserwacyjne podstawy kosmologii. Zagadnienie początków Wszechświata. Zasada antropiczna.

T_10. Filozofia przyrody ożywionej. Czym jest życie? Spór o naturę życia: historia oraz stan współczesny.

T_11. Zagadnienie pochodzenia życia. Początki myślenia ewolucyjnego.

T_12. Abiogeneza. Teoria ewolucji: historia, sytuacja współczesna. Ewolucja na poziomie biologicznym, uwarunkowania genetyczne.

T_13. Ewolucja jako proces emergentny – życie jako struktura dyssypatywna.

T_14. Wprowadzenie do filozofii umysłu.

Efekty kształcenia:

E_1. dysponuje uporządkowanymi podstawowymi wiadomościami z dziedziny metafizyki i filozofii przyrody, oraz identyfikuje problematykę filozoficzną w naukach empirycznych i formalnych (K_W13).

E_2. zna metody badawcze i strategie argumentacyjne właściwe dla metafizyki i filozofii przyrody, a także rozumie związki i różnice metodologiczne między filozofią przyrody a naukami przyrodniczymi (K_W17).

E_3. uznaje konieczności odwoływania się do racjonalnej argumentacji w debatach na temat współczesnych problemów i rozumie odpowiedzialność filozofa za racjonalny charakter sporów (K_K08).

Metody i narzędzia dydaktyczne:

M_1. Wykład prezentujący systematycznie założone treści kształcenia.

M_2. Dyskusja.

Sposoby sprawdzania i warunki zaliczenia:

W_1. Egzamin ustny. W trakcie egzaminu, który trwa nie dłużej niż 20 minut, student referuje zwięźle dwie z listy tez, przedstawionej przez wykładowcę co najmniej miesiąc przed planowanym terminem egzaminu.

Lektury podstawowe:

M. Heller, T. Pabian, Elementy filozofii przyrody, Tarnów: Biblos 2007.

M. Heller, Filozofia przyrody: zarys historyczny, Kraków: Znak 2005.

M. Heller, W. Lubański, S. W. Ślaga, Zagadnienia filozoficzne współczesnej nauki, Warszawa:

Wydawnictwo ATK 1997.

Lektury uzupełniające:

M. Heller, Filozofia i wszechświat, Kraków: Universitas 2006.

R. Penrose, Nowy umysł cesarza, Warszawa: PWN 2000.

M. Heller, J. Życiński, Dylematy ewolucji, Kraków: Polskie Towarzystwo Teologiczne 1990.

L. Sokołowski, Elementy kosmologii dla nauczycieli, studentów i dociekliwych uczniów, Kraków: Zamkom 2005.

J. Kloch, Świadomość komputerów? Tarnów, Biblos 1996.

Uwagi: